

Jaarrekening

2009

Leiderdorp, 25 maart 2010

Inhoudsopgave

Pagina

Aanbiedingsbrief	1
Jaarrekening:	
- Balans per 31 december 2009	3
- Staat van lasten en baten 2009	5
- Toelichting op de jaarrekening 2009	7
- Toelichting op de balans	11
- Toelichting op de staat van lasten en baten	15
- Overige gegevens	29
- Accountantsverklaring	31
Bijlagen	33

Aan de leden van het Regionaal College

Hierbij heb ik het genoegen u de jaarrekening 2009 van de Politie Hollands Midden aan te bieden. De jaarrekening dient in samenhang met het financieel jaarverslag als de totale financiële verantwoording te worden beschouwd en daarmee ook over de in de begroting opgenomen financiële doelstellingen.

De begroting 2009 werd, als onderdeel van het korpsjaarplan 2009, op 13 november 2008 door uw College vastgesteld. De begroting 2009 is in de vergadering van het Regionaal College van 25 juni 2009 gewijzigd. Bij alle cijfervergelijkingen in deze jaarrekening wordt uitgegaan van de gewijzigde begroting.

Resultaten

De oorspronkelijk vastgestelde begroting voor 2009 toont een exploitatietekort van € 1,3 miljoen. Door de begrotingswijziging van 25 juni 2009 neemt het exploitatietekort toe tot € 4,5 miljoen ten gevolge van:

- vertraagde realisatie van de geraamde besparing op voertuigkosten (€ 0,2 mln);
- minder rentebaten (€ 0,6 mln);
- hogere facilitaire kosten (€ 0,5 mln);
- onvoorziene kosten van detacheringen (€ 0,3 mln);
- onvoorziene kosten van de BVCM (€ 0,5);
- begrotingswijzigingen vtsPN (€ 0,7);
- meerkosten C2000 (€ 0,3 mln).

Gelijktijdig met de formele begrotingswijziging is het Regionaal College akkoord gegaan met een balanswijziging per 31 december 2009. Deze balansmutatie betreft het instellen van een tweetal voorzieningen (voor huisvesting en jubileumgratificaties), alsmede het benoemen van een bestemmingsreserve voor toekomstige (begrote) exploitatietekorten. Het totaalbedrag van de te vormen voorzieningen bedraagt € 8 miljoen. Op grond van de regelgeving vormen dotaties aan voorzieningen een exploitatielast.

Het totale geraamde exploitatietekort bedraagt derhalve na begrotingswijziging én balansmutaties € 12,5 miljoen.

Het gerealiseerde exploitatietekort over 2009 – voor mutaties reserves - bedraagt € 13,0 miljoen negatief. Exclusief de hiervoor genoemde dotaties bedraagt het “netto bedrijfsresultaat” over 2009 € 5 miljoen negatief. Ten opzichte van het geraamde resultaat een overschrijding van € 0,5 miljoen. Deze afwijking wordt hieronder (op hoofdoorzaken) als volgt (in miljoenen euro's) verklaard:

De kosten voor personeel worden, ondermeer door overbezetting, hogere sociale lasten en meer inhuur van personeel van derden in totaal met € 3,0 miljoen overschreden. Hier tegenover staat een hogere rijksbijdrage en meer inkomsten betreffende ziekteuitkeringen van tezamen € 3,0 miljoen. Daarnaast zijn er meer inkomsten in verband met detacheringen van personeel, hetgeen een voordeel oplevert van € 0,9 miljoen.

De materiële lasten stijgen ten opzichte van de begroting met € 1,2 miljoen. Deze stijging wordt ruimschoots gecompenseerd door hogere rijksbijdragen voor ondermeer PVOV en de reisregeling, samen goed voor € 1,6 miljoen. Per saldo levert dit een voordeel op de materiële lasten op van € 0,4 miljoen. Door het niet behalen van de prestaties over 2008 en 2009 is rekening gehouden met een totaal nadeel van € 1,2 miljoen.

De verwachte verkoop van een aantal panden is niet in dit boekjaar gerealiseerd, hetgeen een nadeel oplevert van € 0,6 miljoen.

Samenvattend zijn dit de hoofdlijnen (in miljoenen euro's):

Voordeel personeelslasten	1,2
Voordeel materiële lasten	0,4
Nadeel prestatiebekostiging	-1,2
Nadeel opbrengst panden	-0,6
Overig	<u>-0,3</u>
Totale afwijking ten opzichte van de begroting	-0,5

Voor een nadere analyse van het resultaat wordt verwezen naar de toelichting op de staat van lasten en baten.

Voorgesteld wordt het netto exploitatietekort, in overeenstemming met de gebruikelijke gedragslijn uit voorgaande jaren, in mindering te brengen op het eigen vermogen (algemene reserve). Tevens wordt voorgesteld om ten laste van de algemene reserve een bestemmingsreserve te vormen voor de op basis van de begroting 2009-2012 voorziene exploitatietekorten.

Accountantsonderzoek

De jaarrekening 2009 van de Politie Hollands Midden heb ik laten onderzoeken door KPMG Accountants N.V. Hun accountantsverklaring is opgenomen onder de overige gegevens.

Vaststelling

Op grond van artikel 14, lid 6 en 7 van het Besluit Comptabele Regelgeving Regionale Politie-korpsen (BCRRP) wordt voorgesteld:

1. de jaarrekening 2009 van de Politie Hollands Midden vast te stellen;
2. overeenkomstig het besluit van het regionaal college d.d. 25 juni 2009 € 4,3 miljoen af te zonderen van de algemene reserve en toe te voegen aan de bestemmingsreserve;
3. het nadelig resultaat te onttrekken aan de algemene reserve;
4. de korpsbeheerder décharge te verlenen inzake het door hem in het verslagjaar gevoerde en in de jaarrekening 2009 verantwoorde financiële beheer.

De korpsbeheerder,

Drs. H.J.J. Lenferink

Leiderdorp, 25 maart 2010

BALANS PER 31 DECEMBER 2009

(bedragen x €1.000)

A c t i v a		31-12-2009		31-12-2008
Vaste activa				
Materiële vaste activa	92.309		91.619	
Financiële vaste activa	4.602		4.602	
		96.911		96.221
Vlottende activa				
Vorderingen	3.398		1.310	
Liquide middelen	13		4.513	
		3.411		5.823
Totaal		100.322		102.044

P a s s i v a		31-12-2009		31-12-2008
Eigen vermogen				
Algemene reserve	38.138		38.517	
Bestemmingsreserve	4.300		0	
Saldo boekjaar	-12.959		3.921	
		29.479		42.438
Voorzieningen		8.385		1.075
Langlopende schulden		29.000		30.000
Kortlopende schulden				
Schulden en overlopende passiva	26.361		28.531	
Rekening-courant krediet	7.097			
		33.458		28.531
Totaal		100.322		102.044

STAAT VAN LASTEN EN BATEN 2009

(bedragen x € 1.000)

Staat van lasten en baten	Werkelijk 2009	Begroting 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
Personeel	118.130	116.861	110.768
Rente	993	687	79
Opleiding en vorming	3.263	3.071	2.886
Huisvesting	16.941	16.263	10.334
Vervoer	4.049	3.596	4.144
Verbindingen en automatisering	17.446	16.914	16.067
Geweldmiddelen en uitrusting	1.151	870	1.488
Operationele activiteiten	2.440	1.912	1.825
Beheer	1.793	2.889	2.614
Overige lasten	401	1.122	42
Totaal lasten	166.607	164.185	150.247
Baten			
Rijksbijdragen	153.407	150.867	153.092
Totaal baten	153.407	150.867	153.092
Resultaat normale bedrijfsvoering	-13.200	-13.318	2.845
Buitengewone baten	241	864	1.076
Resultaat voor mutatie reserves	-12.959	-12.454	3.921
Mutaties reserves	4.300	4.300	0
Resultaat na mutatie reserves	-17.259	-16.754	3.921

TOELICHTING OP DE JAARREKENING 2009

Op grond van de artikelen 16, 17 en 18 van het BCRRP zijn de volgende grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat gehanteerd:

Algemeen

De jaarrekening 2009 is opgesteld met inachtneming van het Besluit Comptabele Regelgeving Regionale Politiekorpsen van 28 maart 1994, zoals laatstelijk gewijzigd bij besluit van 17 december 2002 en de algemene toelichting bij modellen voor de begroting en jaarrekening politieregio's (EA2000/U96239) van 20 november 2000.

Tevens zijn de effecten verwerkt van de ministeriële regeling Harmonisatie Afschrijvingssystematiek Politie (HAP), zoals opgenomen in brief nr. EA2003/84352 van 24 december 2003. Daarnaast is rekening gehouden met de richtlijnen zoals opgenomen in diverse circulaires.

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Alle bedragen (met uitzondering van het overzicht "bijdragen OM" op blz. 26) zijn vermeld in eenheden van € 1.000.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Materiële vaste activa

- Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De materiële vaste activa, die op 1 januari 1994 uit de ontvlechting zijn verkregen, zijn gewaardeerd tegen de vervangingswaarde op die datum, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode. In de ministeriële regeling HAP is een aantal afschrijvingstermijnen geuniformeerd om te komen tot een betere vergelijkbaarheid van de vermogenspositie van de regio's. Door uniforme toepassing van de regelgeving in de begroting en de jaarrekening zijn de afschrijvingskosten vergelijkbaar geworden.
- Geactiveerd worden in principe duurzame bedrijfsmiddelen, waarvan de aanschafwaarde per eenheid minimaal € 5.000 bedraagt.
- Bij de waardering van materiële vaste activa wordt rekening gehouden met eventuele duurzame waardeverminderingen. Waardeverminderingen komen ten laste van het resultaat van het jaar, waarin de waardevermindering optreedt en worden separaat verantwoord in een daartoe gevormde voorziening huisvesting.
- De volgende afschrijvingstermijnen worden conform de HAP toegepast:

Categorie	Afschrijvingstermijn
Gebouwen	35 jaar
Installaties	15 jaar
Inventaris	10 jaar
Vervoermiddelen	3 – 10 jaar
Verbindingsapparatuur	5 – 10 jaar
Automatiseringsapparatuur	3 – 5 jaar
Geweldmiddelen en uitrusting	8 – 15 jaar
Operationele apparatuur	5 – 10 jaar
Beheersmiddelen	5 – 10 jaar

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa wordt opgenomen de netto-vermogenswaarde (het saldo van bezittingen en schulden) van alle samenwerkingsverbanden waarin Politie Hollands Midden met invloed van betekenis deelneemt. Indien geen sprake is van invloed van betekenis, wordt de financiële activa gewaardeerd tegen kostprijs of lagere netto-vermogenswaarde.

Vlottende activa

De vorderingen zijn opgenomen voor de nominale waarde.

Eigen vermogen – Reserves

De aard en omvang van de bestemmingsreserves worden met inachtneming van daartoe strekkende besluiten door het Regionaal College vastgesteld op basis van een zo nauwkeurig mogelijke raming van de bedragen, die wegens specifieke aanwending van de algemene reserve dienen te worden afgezonderd.

Voorzieningen

De voorziening huisvesting is gevormd ter dekking van geconstateerde waardedalingen in combinatie met te verwachten verliezen als gevolg van wijzigingen in de huisvesting uit hoofde van schaalvergroting (samenvoeging van BPZ-teams).

De voorziening voormalig personeel dient ter dekking van de kosten van uitkeringsregelingen ten behoeve van medewerk(st)ers, die de actieve dienst hebben verlaten.

De voorziening TOR dient ter dekking van de netto uitkeringskosten ten behoeve van medewerkers, die aan deze regeling kunnen deelnemen. In de ministeriële regeling HAP is vastgelegd dat deze voorziening op het niveau van de gecumuleerde toekomstige verplichtingen dient te zijn. In verband met beëindiging van deze regelgeving zal de voorziening in 2010 opgeheven worden.

De voorziening ambtsjubilea is gevormd ter dekking van de kosten van ambtsjubilea waarop medewerkers recht hebben bij een (overheids)dienstverband van 12,5 , 25 en 40 jaar.

De verplichtingen uit hoofde van bovengenoemde uitkeringsregelingen, die op het komende jaar betrekking hebben, zijn opgenomen onder de kortlopende schulden.

Pensioenen

Politie Hollands Midden heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Politie Hollands Midden heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Politie Hollands Midden heeft niet of slechts tegen onevenredig hoge kosten de mogelijkheid om de gegevens te verkrijgen die benodigd zijn voor de berekening van de verplichting en heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Lasten en baten worden toegerekend aan de periode, waarop zij betrekking hebben.

TOELICHTING OP DE BALANS

Activa

Vaste activa Materiële vaste activa

De boekwaarde van de materiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

(bedragen x €1.000)	31-12-2009	31-12-2008
Materiële vaste activa in gebruik	89.188	82.062
Materiële vaste activa in uitvoering (onderhanden werk)	3.121	9.557
Totaal	92.309	91.619

Het verloop van de materiële vaste activa in gebruik kan als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen x €1.000)	2009	2008
Boekwaarde per 1 januari	82.062	82.162
Investerings	15.864	7.053
	97.926	89.215
Af: Boekwaarde desinvesteringen	1.584	523
	96.342	88.692
Af: Afschrijvingen	7.154	6.630
Boekwaarde per 31 december	89.188	82.062

In het verslagjaar is onder meer de nieuwbouw van het teambureau in Leiden Noord, de verbouwing van het teambureau in Bergambacht, de renovatie van het kantoorgebouw van de korpsrecherche en het merendeel van een nieuw glasvezelnetwerk tot stand gekomen.

De materiële vaste activa in uitvoering betreffen voornamelijk de investeringen in de nieuwbouw van een teambureau in Ter Aar. Naar verwachting zal dit bureau in de loop van 2010 in gebruik worden genomen.

De desinvesteringen betreffen m.n. de buitengebruik gestelde panden en inventaris in Leiden en Alphen aan de Rijn.

Financiële vaste activa

De boekwaarde van de financiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

(bedragen x €1.000)	Kapitaalstorting vtsPN	Rentedragende lening vtsPN	Totaal
Stand per 1 januari	371	4.231	4.602
Storting 2009			
Stand per 31 december	371	4.231	4.602

In de kapitaalstorting worden de samenwerkingsverbanden tot uitdrukking gebracht. Normalitair worden deze tegen netto-vermogenswaarde (saldo van bezittingen en schulden) gewaardeerd.

Aangezien geen sprake is van invloed van betekenis, wordt de financiële activa gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

De vermelde bedragen betreffende de rentedragende lening is een achtergestelde lening ter financiering van de vtsPN.

Het resultaat van de vtsPN is nog niet bestuurlijk vastgesteld. De eerste indicaties zijn, dat er een verlies is geleden wat het gehele eigen vermogen te boven gaat. Dit zou in principe om een

afwaardering van de financiële activa van Politie Hollands Midden vragen. Vanwege het ontbreken van een door het bestuur van de vtsPN vastgestelde afrekening over 2009 heeft Politie Hollands Midden besloten nog geen verwerking in de jaarrekening te laten plaatsvinden.

Politie Hollands Midden neemt naast het landelijke samenwerkingsverband vtsPN ook deel in het samenwerkingsverband gemeenschappelijke meldkamer (GMK). Jaarlijks wordt met deelnemende partijen afgerekend. Derhalve is geen sprake van waardering van dit samenwerkingsverband als financieel vast actief.

Flottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2009	31-12-2008
Overige vorderingen	3.000	1.014
Overlopende posten	398	296
Totaal	3.398	1.310

De overige vorderingen betreffen debiteuren. De overlopende posten bestaan uit vooruitbetaalde kosten, welke betrekking hebben op het boekjaar 2010. In de debiteuren zit ultimo 2009 het nog door te belasten GMK-deel.

Liquide middelen

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2009	31-12-2008
Termijndeposito's	0	4.000
Banktegoeden	0	503
Kasmiddelen	13	10
Totaal	13	4.513

Politie Hollands Midden neemt deel aan het Geïntegreerd Middelenbeheer (GMB) van het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat verplicht is gesteld om tegoeden (rekening-courant en deposito) op een rekening bij dit ministerie aan te houden. In 2009 is een roodstand liquide middelen ontstaan, die is verantwoord onder de Overige Schulden.

P a s s i v a

Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen in het verslagjaar is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	Algemene Reserve	Bestemmings- Reserves	Saldo Boekjaar	Totaal
Stand per 1 januari	38.517	0	3.921	42.438
Toevoeging batig saldo 2008	3.921	0	-3.921	0
Bestemmingsreserve	-4.300	4.300	0	0
Saldo verslagjaar	0	0	-12.959	-12.959
Stand per 31 december	38.138	4.300	-12.959	29.479

Op grond van de Wet Vermogensbeheer geeft de S(olvabiliteits)ratio de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. De bovengrens is bepaald op 60% en de ondergrens op 25%. De S-ratio voor 2009 is: 29% (2008: 42%). Bij de gewijzigde begroting voor het jaar 2009 was uitgegaan van een S-ratio van 29.

In de vergadering van 25 juni 2009 heeft het Regionaal College besloten dat in het boekjaar 2009 een bestemmingsreserve wordt gevormd ter grootte van € 4,3 miljoen. Uit deze bestemmingsreserve worden de geraamde tekorten uit de begroting 2009-2012 gedekt.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	TOR	Ambtsjubilea	Voormalig personeel	Groot Onderhoud	Huisvesting	Totaal
Stand per 1 januari	25	0	425	625	0	1.075
Dotatie	206	2.000	117	0	6.000	8.323
Onttrekking	231	0	157	625	0	1.013
Vrijval	0	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	0	2.000	385	0	6.000	8.385

De voorzieningen worden berekend met inachtneming van de voorschriften op grond van de ministeriële regeling HAP.

In de vergadering van 25 juni 2009 heeft het Regionaal College besloten dat in het boekjaar 2009 een tweetal nieuwe voorzieningen worden gevormd, te weten een voorziening huisvesting en een voorziening ambtsjubilea.

De voorziening ambtsjubilea is gevormd ter dekking van de kosten van ambtsjubilea waarop medewerkers recht hebben bij een (overheids)dienstverband van 12,5 , 25 en 40 jaar.

Ter dekking van de voorzienbare verliezen als gevolg van de voorgenomen schaalvergroting en de geconstateerde waardevermindering is in 2009 een voorziening huisvesting gevormd. Hierbij valt te denken aan verbouwingskosten in (eigendoms- en huur)panden en mogelijke boekverliezen op af te stoten eigendomspanden c.q. desinvesteringen. Gelijkzeitig met de vorming van deze voorziening is de bestaande voorziening betreffende het groot onderhoud op de huisvesting vrijgevallen.

Langlopende schulden

In het jaar 2005 heeft Politie Hollands Midden een langlopende lening aangetrokken bij het ministerie van Financiën. De hoofdsom van deze vaste geldlening bedroeg € 50 miljoen. Tot en met het jaar 2009 is € 20 miljoen afgelost, waardoor het saldo momenteel € 30 miljoen bedraagt. In 2010 zal € 1 miljoen worden afgelost. Deze aflossing is opgenomen onder de kortlopende schulden en overlopende passiva.

Voor de lening geldt een rentevast periode van 10 jaar, tegen een tarief van 3,68%. Door het ministerie van BZK is een garantstelling voor de totale omvang van € 50 miljoen afgegeven.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden en overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2009	31-12-2008
Kortlopende leningen	1.000	3.000
Vakantiegelden	3.673	3.369
Verlofrechten	2.443	2.885
Uitkeringen aan voormalig personeel	182	188
Tijdelijke ouderenregeling (TOR)	25	573
Openstaande Rijksbijdragen	2.548	2.913
Af te dragen loonheffing	5.293	5.225
Overige schulden	6.843	6.144
Overlopende posten	4.354	4.234
Totaal	26.361	28.531

Kortlopende leningen

De kortlopende leningen betreft de aflossing van de langlopende lening in het komend jaar.

Verlofrechten

Het totaal aantal nog niet opgenomen vakantie- en verlofuren bedraagt per einde verslagjaar 112.000 uur (ultimo 2008: 132.000 uur). De uren zijn omgerekend tegen een – door BZK voorgeschreven - tarief van € 21,50.

Uitkeringen aan voormalig personeel en TOR

De schulden jegens voormalig personeel en deelnemers aan de TOR hebben betrekking op uitkeringen die zullen worden verricht in het komende jaar.

Rekening-courant krediet

In het verslagjaar is de liquiditeitspositie verslechterd. Enerzijds komt dit door het forse negatieve exploitatieresultaat. Daarnaast is dit het gevolg van de niet voorziene voorfinanciering van de aanleg van het glasvezelnetwerk.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Politie Hollands Midden heeft diverse langlopende verplichtingen. Deze betreffen o.a. huurcontracten op panden, meerjarige contracten voor energie, schoonmaak, kopieerapparaten en verzekeringen.

Het resultaat van de vtsPN over 2009 is nog niet bestuurlijk vastgesteld.

Op basis van de op het moment van opstellen van deze jaarrekening beschikbare indicatieve informatie is de verwachte maximale impact:

- een afwaardering van de kapitaalstorting (€ 0,4 mln);
- een afwaardering van de achtergestelde lening (€ 4,2 mln);
- een terugbetaling/bate van de betaalde voorschotten (binnen financieel kader, € 0,8 mln);
- een bate uit hoofde van de verwachte afrekening buiten financieel kader (€ 2,1 mln);
- een mogelijke additionele kapitaalstorting indien de financiële positie van de vtsPN dit noodzakelijk maakt.

De definitieve afrekening Prestatiebesteding over 2008 en 2009 vindt eerst in de loop van 2010 plaats. Dit leidt mogelijk tot een beperkte bate voor Politie Hollands Midden.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN LASTEN EN BATEN

In het onderstaande worden de lasten en baten per functie gespecificeerd en de belangrijkste verschillen ten opzichte van de gewijzigde begroting toegelicht.

Baten die rechtstreeks toegerekend kunnen worden aan een functie, zijn in mindering gebracht op de betreffende lasten.

LASTEN**Personeelslasten**

(bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
1.1 Salarissen huidig personeel	84.367	83.900	82.835
1.2 Toelagen huidig personeel	7.139	6.847	6.321
1.3 Sociale lasten huidig personeel	21.928	20.703	18.204
1.4 Bijkomende personeelslasten huidig pers.	5.177	5.199	5.149
1.5 Vrijwillige politie	232	193	205
Subtotaal salarissen en sociale lasten	118.843	116.842	112.714
3.0 Personeel van derden	2.561	1.263	2.067
6.0 Toevoeging aan voorzieningen:			
- voorziening voormalig personeel	117	114	130
- voorziening ambtsjubilea	2.000	2.000	0
- voorziening TOR	206	206	516
Totaal lasten	123.727	120.425	115.427
Baten			
1.0 Salarissen en sociale lasten	1.566	419	1.231
3.0 Vergoeding voor personeel	4.031	3.145	2.665
6.0 Vrijval voorziening	0	0	763
Totaal baten	5.597	3.564	4.659
Per saldo personeelslasten	118.130	116.861	110.768
P-ratio (%)	78,0	78,0	74,0

De P(ersoneels)ratio geeft de verhouding weer tussen de totale lasten van personeel en opleiding & vorming en de structurele baten. De hierboven weergegeven p-ratio is bedoeld om vast te stellen in hoeverre de toegekende rijksbijdragen voor politiezorg worden aangewend voor personeel. De toegestane bandbreedte bedraagt: 73% - 77%.

Lasten**1.1 Salarissen huidig personeel**

Het totale nadelige verschil van € 0,5 miljoen op salarissen huidig personeel, is als volgt te verklaren: Aan schadevergoedingen, betaling verlofuren en uitkeringen bij overlijden is € 0,3 miljoen verantwoord; dit was niet geraamd. De overbezetting van gemiddeld circa 7 fte's levert een nadeel op van € 0,3 miljoen. Daarnaast zijn de werkelijke gemiddelde loonkosten iets lager dan geraamd, hetgeen een voordeel oplevert van € 0,1 miljoen.

1.2 Toelagen huidig personeel

De overschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door hogere lasten voor de levensloopbijdrage, de toelage bezwarende functie (TBF) en de inhaaltoelage bezwarende functies (iTBF) dan geraamd.

1.3 Sociale lasten huidig personeel

Hier is sprake van een overschrijding van € 1,1 miljoen als gevolg van verhoging van de premies. De overbezetting veroorzaakt een nadeel van € 0,1 miljoen.

3.0 Personeel van derden

In verband met ziekte en afwezigheid als gevolg van zwangerschaps- en ouderschapsverlof, wordt de voortgang van de werkzaamheden voor niet-executieve taken gewaarborgd door het inzetten van uitzendkrachten.

Bij de ondersteunende diensten is personeel ingehuurd als gevolg van het niet tijdig kunnen vervullen van vacatures.

Voor een aantal projecten (onder meer capaciteitsmanagement en GMK) is meer personeel ingehuurd dan bij de begroting voorzien.

De extra uitgaven ten opzichte van de begroting worden deels gedekt uit de ontvangen WAO- en ziekte-uitkeringen en kortingen op het salaris in verband met ouderschapsverlof. Deze baten (circa € 1,5 miljoen) zijn onder 1.0 verantwoord.

Baten

1.0 Salarissen en sociale lasten

Hieronder zijn opgenomen WAO- en ZW-uitkeringen, verhaalde en ontvangen loonschade, kortingen op het salaris in verband met (ouderschaps)verlof en de van personeelsleden ontvangen eigen bijdrage voor deelname aan "fit & gezond". Bij het opstellen van de begroting zijn deze bedragen conservatief begroot.

3.0 Vergoeding voor personeel

Er zijn meer personeelsleden gedetacheerd dan in de begroting was voorzien, daarnaast zijn er hogere baten verantwoord van de partners in de GMK.

Rente

(bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
2.1 Rentelasten	1.136	1.136	1.257
Totaal lasten	1.136	1.136	1.257
Baten			
2.1 Rentebaten	143	449	1.178
Totaal baten	143	449	1.178
Per saldo rente	993	687	79

In het jaar 2009 is het rentepercentage op de deposito's dusdanig gedaald dat van deze mogelijkheid nauwelijks gebruik is gemaakt. Vanwege deze rentedaling en omdat het saldo van de liquide middelen lager is geweest dan voorgaande jaren, zijn minder baten gerealiseerd.

Opleiding en vorming

(bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
3.2 Huren	4	0	0
3.3 Duurzame goederen	3	10	2
3.4 Overige zaken en diensten:			
- opleiding huidig personeel	2.962	2.894	2.637
- overige kosten	211	11	92
4.2 Kosten vtsPN	87	174	163
Totaal lasten	3.267	3.089	2.894
Baten			
3.4 Overige zaken en diensten	4	18	8
Totaal baten	4	18	8
Per saldo opleiding en vorming	3.263	3.071	2.886

Lasten**3.4 Overige zaken en diensten**

De hogere lasten voor opleidingen zijn veroorzaakt door opleidingen in het kader van PVOV, waarvoor overigens een rijksbijdrage is ontvangen.

Huisvesting

(bedragen x € 1.000)			
	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
2.2 Afschrijvingen	4.051	4.067	3.828
3.1 Energie	1.427	1.373	1.346
3.2 Huren en pachten	1.470	1.119	1.470
3.3 Duurzame goederen	55	163	154
3.4 Overige zaken en diensten:			
- zakelijke lasten	269	219	240
- schoonmaakkosten	1.014	1.047	995
- onderhoudskosten	1.465	1.458	1.817
- boekverlies bij verkoop	988	6	0
- overige huisvestingslasten	224	367	281
6.0 Dotatie voorziening huisvesting	6.000	6.499	250
Totaal lasten	16.963	16.318	10.381
Baten			
3.2 Huren	22	55	47
3.4 Overige zaken en diensten:	0	0	0
Totaal baten	22	55	47
Per saldo huisvesting	16.941	16.263	10.334

Lasten**3.1 Energie**

De energielasten zijn gestegen als gevolg van een hoger energieverbruik.

3.4 Overige zaken en diensten

Het boekverlies is het gevolg van de afwaardering van een aantal buiten gebruik gestelde activa.

6.0 Dotatie voorziening groot onderhoud huisvesting

In het verslagjaar is de voorziening groot onderhoud huisvesting opgeheven; de dotatie aan deze voorziening is derhalve vervallen. De dotatie van € 6 miljoen betreft de nieuw gevormde voorziening huisvesting.

Vervoer

(bedragen x € 1.000)			
	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
2.2 Afschrijvingen	1.939	2.125	1.879
3.1 Energie	678	606	847
3.2 Huren	21	21	19
3.3 Duurzame goederen	42	32	86
3.4 Overige zaken en diensten:			
- onderhoud vervoermiddelen	933	836	890
- schade en verzekering	440	341	456
- boekverlies bij verkoop/inruil	93	0	40
- overige kosten vervoermiddelen	71	4	67
Totaal lasten	4.217	3.965	4.284
Baten			
3.4 Overige zaken en diensten:			
- boekwinst bij verkoop/inruil	131	369	100
- overige baten	37	0	40
Totaal baten	168	369	140
Per saldo vervoer	4.049	3.596	4.144

Lasten**3.1 Energie**

Uit onderstaand overzicht blijkt dat de brandstofprijzen in het verslagjaar zijn gedaald ten opzichte van het vorige jaar.

	Verbruik 2009 (x 1.000 liter)	2009 in geld (x € 1.000)	Verbruik 2008 (x 1.000 liter)	2008 in geld (x € 1.000)
Diesel	523	532	550	685
Benzine	106	146	98	162
Totaal	629	678	648	847

Verbindingen en automatisering

(bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
2.2 Afschrijvingen	905	658	698
3.2 Huren	0	0	6
3.3 Duurzame goederen	168	126	193
3.4 Overige zaken en diensten:			
- Bijdrage landelijk netwerk C2000	1.675	1.631	1.349
- overige kosten automatisering	2.166	1.708	1.675
4.2 Kosten vtsPN	12.870	12.852	12.536
Totaal lasten	17.784	16.975	16.457
Baten			
3.4 Overige zaken en diensten	338	61	390
Totaal baten	338	61	390
Per saldo verbindingen en automatisering	17.446	16.914	16.067

Lasten**2.2 Afschrijvingen**

De stijging van de afschrijvingskosten is het gevolg van de gedeeltelijke ingebruikname van het glasvezelnetwerk.

Baten**3.4 Overige zaken en diensten**

De baten betreffen de doorberekening aan de vtsPN van de kosten voor mobiele telefonie en een doorbelasting van beheerskosten voor C2000 aan externe partners.

Geweldmiddelen en uitrusting

(bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
2.2 Afschrijvingen	35	35	36
3.3 Duurzame goederen	63	110	165
3.4 Overige zaken en diensten:			
- kleding huidig personeel	263	0	1.260
- onderhoud vuurwapens	0	8	34
- overige kosten	3	64	4
4.2 Kosten vtsPN	789	653	0
Totaal lasten	1.153	870	1.499
Baten			
3.4 Overige zaken en diensten	2	0	11
Totaal baten	2	0	11
Per saldo geweldmiddelen en uitrusting	1.151	870	1.488

Lasten**3.4 Overige zaken en diensten**

Bij de invoering van het nieuwe uniform zijn de jaarlijkse lasten gestegen. Hiermee is bij het opstellen van de begroting geen rekening gehouden.

Operationele activiteiten

(bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
2.2 Afschrijvingen	215	171	183
3.2 Huren	2	0	6
3.3 Duurzame goederen	186	24	121
3.4 Overige zaken en diensten:			
- rechercheactiviteiten	667	336	584
- verkeersactiviteiten	262	217	262
- honden	22	29	41
- verzorging arrestanten	282	295	252
- reis- en verblijfkosten	511	264	498
- tolken en vertalingen	162	241	172
- bijstand	92	0	-158
- overige operationele kosten	188	131	111
4.2 Kosten vtsPN	283	414	417
Totaal lasten	2.872	2.122	2.489
Baten			
3.4 Overige zaken en diensten:			
- verzorging arrestanten	120	79	122
- opbrengst leges	101	105	107
- verleende bijstand	160	26	79
- overige baten	51	0	356
Totaal baten	432	210	664
Per saldo operationele activiteiten	2.440	1.912	1.825

Lasten**3.4 Overige zaken en diensten**

De post rechercheactiviteiten is overschreden doordat de kosten voor forensische geneeskunde gestegen zijn.

De post reis- en verblijfkosten is, net als in 2008, te laag geraamd.

4.2 Kosten vtsPN

De onderschrijding is ontstaan doordat een bijdrage voor een landelijke rechersamenwerking is komen te vervallen; de bijdrage wordt nu via de algemene Rijksbijdrage verrekend.

Beheer

(bedragen x € 1.000)			
	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
2.2 Afschrijvingen	8	6	6
3.3 Duurzame goederen	7	9	23
3.4 Overige zaken en diensten:			
- kantoorbenodigdheden en drukwerk	1.110	1.010	1.304
- vakliteratuur	75	81	94
- kosten salarisverwerking	166	150	131
- advies-, accountants- en marketingkosten	333	513	593
- regionale bijeenkomsten, vergaderingen en representatie	182	366	305
- verzekering en schade	125	100	90
- overige lasten	175	59	257
4.2 kosten vtsPN	315	641	13
Totaal lasten	2.496	2.935	2.816
Baten			
3.4 Overige zaken en diensten	703	46	202
Totaal baten	703	46	202
Per saldo beheer	1.793	2.889	2.614

Lasten**4.2 Kosten vtsPN**

De onderschrijving is het gevolg van de concentratie van de samenwerkingsverbanden bij de vtsPN.

Baten

De baten betreffen met name de in de separate GMK begroting geraamde vergoeding voor beheerskosten. Voorheen werden deze baten verantwoord onder de post Overige Baten.

Overige lasten

(bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Lasten			
3.4 Overige zaken en diensten:			
- kantine en catering	699	914	915
- ontwikkelingen	0	375	0
- vacatiegelden	15	11	14
- onvoorzien	0	-178	0
Totaal lasten	714	1.122	929
Baten			
3.4 Overige zaken en diensten:	313	0	887
Totaal baten	313	0	887
Per saldo overige lasten	401	1.122	42

Lasten**3.4 Overige zaken en diensten**

Vanaf de maand augustus zijn de bedrijfskantines van Politie Hollands Midden gesloten en is er derhalve geen catering meer. Verder zijn de lasten betreffende de stelpost ontwikkelingen onder diverse overige functies verantwoord.

Baten**3.4 Overige zaken en diensten**

Onder de baten zijn incidenteel ontvangen baten verantwoord, onder meer een verkregen ESF-subsidie.

BATEN**Rijksbijdragen**

(bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Baten			
4.1 Overdrachten van het Rijk:			
<i>Bijdragen BZK:</i>			
- algemene uitkering	145.223	143.005	143.274
Subtotaal algemene bijdragen	145.223	143.005	143.274
- Artikel 3	0	0	750
- Prestatiebekostiging huidig jaar	862	1.721	1.709
- Prestatiebekostiging vorig jaar	-341	0	254
- Project front-backoffice	140	0	0
- Nieuwe Nederlanders	16	0	64
- Reisregeling	467	0	302
- Experimenten	0	0	464
- TOR	206	206	516
- Programma intelligence	94	0	45
- Diversiteit	12	0	9
- Motie Verhagen 2006	0	0	447
- Motie Verhagen 2007	0	0	425
- Wijkagenten	646	621	306
- Forensisch assistenten	525	506	247
- PVOV	1.294	973	892
- Opleidingen PVOV	1.001	561	466
- Vergrijzing	652	627	344
- Regionale inlichtingendienst	345	332	332
- Regionale infodesk	431	415	415
- MLPP	0	0	100
Subtotaal bijzondere bijdragen	6.350	5.962	8.087
Totaal bijdragen BZK	151.573	148.967	151.361
<i>Overige rijksbijdragen:</i>			
- subsidies (SAOP)	106	83	58
- Pro Kid	3	0	0
- Stim.reg. ggw	9	0	0
- OM: RVHT	1.716	1.817	1.673
Subtotaal overige rijksbijdragen	1.834	1.900	1.731
Per saldo Rijksbijdragen	153.407	150.867	153.092

4.1 Overdrachten van het Rijk

De algemene bijdrage is in het verslagjaar verhoogd, door compensatie voor hogere werkgeverslasten (sociale lasten) en de salarisverhoging per 1 januari 2009.

De in 2008 ontvangen en verantwoorde prestatiebekostiging over dat jaar is voor een deel door het ministerie van BZK teruggevorderd, omdat niet alle targets waren behaald.

De prestatiebekostiging over het jaar 2009 is voorzichtigheidshalve slechts voor 50% verantwoord, omdat onzekerheid bestaat omtrent het behalen van 2 van de 4 afgesproken targets.

In het verslagjaar is in totaal voor 147 maanden gebruik gemaakt van de **regeling TOR**.

Voor het programma versterking opsporing en vervolging (**PVOV**) en voor de met dit programma samenhangende opleidingen, wordt vanaf 2006 een bijzondere bijdrage toegekend. Het hier verantwoorde deel betreft de hiermee samenhangende kosten, welke in het verslagjaar zijn gemaakt. De verplichtingen uit hoofde van PVOV hebben met name betrekking op opleidingen en vormen een onderdeel van de "niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen" toegelichte totale verplichtingen.

Door het BVOM worden drie verschillende bijdragen verstrekt voor taken die door het Regionaal Verkeers Handhavings Team (RVHT) worden uitgevoerd. De specificatie van de besteding (in euro's) is als volgt:

Omschrijving	Saldo 1/1	Ontvangen	Beschikbaar	Besteed	Restitutie	Saldo 31/12
Regioplan	125.076	1.683.176	1.808.252	1.683.176	125.076	0
Circle	-3.621	0	-3.621	0	0	-3.621
Reparatie	-6.250	60.000	53.750	32.929	0	20.821
Totaal	115.205	1.743.176	1.858.381	1.716.105	125.076	17.200

Over de mate waarin Politie Hollands Midden heeft voldaan aan de verplichtingen in het kader van RID/RIK en overige sterkte gerelateerde bijzondere bijdragen wordt separaat verslag gedaan.

BUITENGEWONE BATEN

(bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Per saldo buitengewone baten	241	864	1.076

In het verslagjaar zijn de panden in Koudekerk en Nieuwkoop verkocht. In de gewijzigde begroting was ook rekening gehouden met de verkoop van de panden in Hazerswoude, Noordwijkerhout, Oegstgeest en Sassenheim. De panden in Noordwijkerhout en Sassenheim zijn in 2008 overigens al verkocht; de verkoop van de panden in Hazerswoude en Oegstgeest is uitgesteld.

RESULTAATBESTEMMING

De resultaatbestemming over het boekjaar 2009 ziet er als volgt uit:

(bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2009	Begroot 2009	Werkelijk 2008
Resultaat uit normale bedrijfsvoering	-13.200	-13.318	2.845
Saldo buitengewone lasten en baten	241	864	1.076
Resultaat te bestemmen	-12.959	-12.454	3.921
Storting bestemmingsreserve	-4.300	-4.300	0
Resultaat te bestemmen	-17.259	-16.754	3.921

OVERIGE GEGEVENS**Honoraria van de accountant**

De volgende honoraria van KPMG Accountants zijn ten laste gebracht van Politie Hollands Midden, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

(bedragen x € 1.000)	2009	2008
Jaarrekeningcontrole	58	36
Andere assurance opdrachten	0	0
Totaal	58	36

ACCOUNTANTSVERKLARING

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2009 van Politie Hollands Midden te Leiderdorp bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de exploitatierekening over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

De leiding van het Politiekorps is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het Besluit Comptabele Regelgeving Regionale Politiekorpsen (Staatsblad 2006, 320), de Regeling HAP (Staatscourant 2003, 250) en het Controleprotocol 2008 Regionale Politiekorpsen (kenmerk 2009-000034754, d.d. 29 januari 2009)

Tevens is de leiding van het Politiekorps verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 13, lid 3 van het Besluit Comptabele Regelgeving Regionale Politiekorpsen. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Controleprotocol 2008 Regionale Politiekorpsen (kenmerk 2009-000034754, d.d. 29 januari 2009). Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, alsmede het voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van het politiekorps.. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die de leiding van het politiekorps heeft gemaakt, een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening, alsmede een evaluatie van de aanvaardbaarheid van het gehanteerde referentiekader voor financiële rechtmatigheid en een evaluatie van de bepalingen en aandachtspunten op basis van het Controleprotocol 2008 Regionale Politiekorpsen

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale in de verantwoording opgenomen bijdragen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onderbouwing van het oordeel met beperking ten aanzien van financiële rechtmatigheid

Tijdens onze controle hebben wij geconstateerd dat de Europese aanbestedingsregelgeving niet juist is toegepast. Uit de inkoopscan, die Politie Hollands Midden over het jaar 2009 heeft uitgevoerd, blijkt dat voor een bedrag van EUR 4 miljoen onterecht niet is aanbesteed. Wij onderschrijven deze constatering.

Dit heeft tot gevolg dat in de jaarrekening 2009 een bedrag is verantwoord als last of balansmutatie waaraan inkoopcontracten ten grondslag liggen die op grond van deze regelgeving Europees aanbesteed hadden dienen te worden, dat onze goedkeuringstolerantie overschrijdt.

Oordeel

Getrouwheid

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Politie Hollands Midden per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met het Besluit Comptabele Regelgeving Regionale Politiekorpsen en de Regeling HAP.

Financiële Rechtmatigheid

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2009, uitgezonderd het effect van hetgeen is vermeld in paragraaf "Onderbouwing van het oordeel met beperking ten aanzien van financiële rechtmatigheid", voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat, met uitzondering van de vermelde EUR 4 miljoen, deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in het Controleprotocol 2008 Regionale Politiekorpsen (kenmerk 2009-000034754, d.d. 29 januari 2009) zijn opgenomen.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 25 maart 2010

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

M.J. Kuikman- Wakker RA

BIJLAGEN

Bijlagen	Pagina
1. Balans (na resultaatbestemming) per 31-12-2009	37
2. Exploitatierekening en resultaatbestemming 2009	39
3. Kasstroomoverzicht	41
4. Personeelsinformatie	43

BALANS (na resultaatbestemming)

Bijlage 1

Bedragen x €1.000 ACTIVA	Jaarrekening 2009	Jaarrekening 2008
I VASTE ACTIVA	96.911	96.221
Materiële vaste activa	92.309	91.619
Financiële vaste activa	4.602	4.602
II VLOTTENDE ACTIVA	3.411	5.823
Vorderingen en overlopende activa	3.398	1.310
Liquide middelen	13	4.513
TOTAAL ACTIVA	100.322	102.044

Bedragen x €1.000 PASSIVA	Jaarrekening 2009	Jaarrekening 2008
III EIGEN VERMOGEN	29.479	42.438
Algemene reserve	29.479	42.438
IV VOORZIENINGEN	8.385	1.075
V LANGLOPENDE SCHULDEN	29.000	30.000
VI KORTLOPENDE SCHULDEN	33.458	28.531
Schulden en overlopende passiva	26.361	28.531
Liquide middelen	7.097	0
TOTAAL PASSIVA	100.322	102.044

Solvabiliteitsratio (= EV / BT)	29%	42%
--	------------	------------

Exploitatierkening en resultaatbestemming

Bijlage 2

Bedragen x €1.000 Exploitatierkening	Begroting 2009	Jaarrekening 2009	Jaarrekening 2008
Rijksbijdragen	150.867	153.407	153.092
Totaal bijdragen	150.867	153.407	153.092

Exploitatiekosten (gesaldeerd)			
Personeel	116.861	118.130	110.768
Rente	687	993	79
Opleiding en vorming	3.071	3.263	2.886
Huisvesting	16.263	16.941	10.334
Vervoer	3.596	4.049	4.144
Verbindingen en automatisering	16.914	17.446	16.067
Geweldmiddelen en uitrusting	870	1.151	1.488
Operationeel	1.912	2.440	1.825
Beheer	2.889	1.793	2.614
Overige	1.122	401	42
Totaal exploitatiekosten	164.185	166.607	150.247

Resultaat uit normale bedrijfsvoering	-13.318	-13.200	2.845
Buitengewone baten	864	241	1.076
Buitengewone lasten	0	0	0
Exploitatieresultaat	-12.454	241	3.921

Resultaatbestemming, bedragen x €1.000	Begroting 2008	Jaarrekening 2009	Jaarrekening 2008
<i>Bestemmingsreserves</i>	0	0	0
-dotaties bestemmingsreserves	4.300	4.300	
-onttrekkingen bestemmingsreserves			0
Naar algemene reserve	-12.454	-12.959	3.921
Bestemming exploitatieresultaat	-16.754	-17.259	3.921

P-ratio	78%	78%	74%
----------------	------------	------------	------------

Kasstroomoverzicht

Bijlage 3

Bedragen x €1.000	Begroting 2009	Jaarrekening 2009	Jaarrekening 2008
Stand liquide middelen begin boekjaar	9.108	4.513	14.984
<i>Operationele activiteiten</i>			
Exploitatieresultaat boekjaar	-12.454	-12.959	3.921
Afschrijvingen vaste activa	7.061	7.153	6.630
Mutatie voorzieningen	7.448	7.310	-1.402
Overige mutaties eigen vermogen	-4.300	4.300	0
Mutatie werkkapitaal (excl. liquide middelen)	2.328	-135	-7.833
Kasstroom operationele activiteiten	83	5.669	1.316
<i>Investeringsactiviteiten</i>			
Investeringsactiviteiten	-9.554	-15.864	-7.053
Desinvesteringen	1.294	1.585	523
Investeringsactiviteiten financiële vaste activa	0	0	-1.257
Kasstroom investeringsactiviteiten	-8.260	-14.279	-7.787
<i>Financieringsactiviteiten</i>			
Ontvangsten langlopende schulden	0	0	0
Aflossingen langlopende schulden	-4.000	-3.000	-4.000
Kasstroom financieringsactiviteiten	-4.000	-3.000	-4.000
Stand liquide middelen eind boekjaar	-3.069	-7.097	4.513

Personeelsinformatie

Bijlage 4

	Begroting 2009	Jaarrekening 2009	Jaarrekening 2008
<u>Regulier personeel</u>			
Sterkte aanvang boekjaar in FTE	1.837	1.847	1.805
Instroom studenten (incl. toename deeltijd)	23	33	78
Instroom overig (incl. toename deeltijd)	10	29	37
Uitstroom (incl. afname deeltijd)	41	78	73
Sterkte einde boekjaar in FTE	1.829	1.831	1.847
Sterkteafpraak BZK in FTE			
Formatie in FTE	2.024	2.024	2.013
<u>Studenten</u>			
Aantal studenten aanvang boekjaar	173	181	181
Instroom nieuwe studenten	60	64	94
Uitval	9	15	16
Uitstroom naar regulier personeel	23	28	78
Aantal studenten einde boekjaar	201	202	181
<u>Eindsterktes speciale categorieën personeel (in FTE tenzij anders vermeld)</u>			
Exogeen gefinancierden	61	50	46
Gedetacheerden (uitgeleend)	46	28	29
Personeel van derden	17	54	15
Voormalig personeel (wachtgeld/ww/wao) (aantal personen)	10	7	14
Vrijwilligers (aantal personen)	125	121	121
<u>Gegevens TOR</u>			
TOR (aantal maanden)	147	147	368
Strafkorting TOR (aantal maanden)	147	147	368
<u>Financiële gegevens</u>			
Gemiddelde loonsom regulier personeel	€ 57.134	€ 57.222	€ 54.843
Gemiddelde loonsom studenten	€ 33.600	€ 34.038	€ 32.975
Personeelsratio			
	77%	78%	74%